

СТАНОВИЩЕ

на проф. д-р Емил Александров Ботев

Относно: присъждане на образователната и научна степен „доктор” на
Валентина Николаева Протопопова,
редовен докторант към департамент „Сеизмология” на НИГТГ при БАН,
за представения дисертационен труд на тема
**„Геодинамика на територията на България и прилежащите земи по
сеизмологични данни”**
по научната специалност 01.04.06 "Сеизмология и вътрешен строеж на Земята".

Като ръководител на департамент „Сеизмология” и научен ръководител на кандидата за присъждане на образователната и научна степен „доктор” познавам Валентина Николаева Протопопова от първите дни на научната и кариера, когато през 2010 постъпи като редовен докторант към департамент „Сеизмология” на НИГТГ при БАН. Изключително доволен съм от постигнатите резултати както по темата на дисертацията (представени 5 публикации), така и в други близки сеизмологични направления, разработвани в департамента (представени 13 публикации). Не мога да не отбележа изключително отговорното отношение на докторанта към поставяните задачи и проявения широк и значителен интерес към различните научни проблеми. Многобройните дейности извършени от докторантката през годините на редовно обучение и осигуриха два пъти повече кредитни точки според кредитната система заложена в Правилника за дейността на ЦО и АС при БАН. Прави впечатление изключително съвестното отношение към сеизмологичните наблюдения, интерпретацията на резултатите, както и към цялостната и дейност в департамента. Участието и в много научни форуми и проекти у нас и в чужбина (17 доклада и 7 проекта) показват една изградена в изключително кратки срокове значителна компетенция и много висока активност.

Представената дисертация е посветена на моделирането, анализа и комплексната интерпретация на механизмите на земетресенията на територията на България и прилежащите земи, с което се представя основата на геодинамичните процеси в централната част на Балканите. Получени са възможно най-голям брой нови решения на механизми на огнищата на слаби земетресения с параметри, удовлетворяващи изискванията за моделиране на регионалните напрежения. За целта са тествани различни видове интерпретаторски и компютърни програми за определяне механизмите на огнищата на земетресенията. За целите на

количественото моделиране на регионалните напрежения е приложен инверсният метод на Gephart and Forsyth, определящ параметрите на тензора на геотектонските напрежения в отделните сеизмични зони. Направена е обобщена оценка и сравнителен анализ на получените регионални напрежения по сеизмологични данни. Получените резултати са дискутирани в светлината на модерни геодинамични хипотези и съвременни геолого-геодезични данни за придвижванията на земекорните блокове. Основните дейности по проведените комплексни изследвания представляват и личните приноси на кандидата, които всъщност определят научното и научно-приложното значение на крайните резултати.

Документите и материалите, представени от Валентина Николаева Протопопова отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на Националния Институт по Геофизика, Геодезия и География (НИГГГ) при БАН. Дисертантът е представил достатъчен брой научни трудове, публикувани преди настоящата защита на образователната и научна степен „доктор”. В представените разработки има оригинални научни и приложни приноси. Представените публикации по дисертацията демонстрират една последователна изследователска целенасоченост на дисертанта. Естествено е и заключението, че квалификацията на Валентина Протопопова е на високо ниво и постигнатите резултати в представената дисертация съответстват на изискванията за образователната и научна степен „доктор” според Правилника на Института за приложение на ЗРАСРБ. Всичко това ми дава основание да дам своята положителна оценка на кандидата и да предложа на Научното жури да гласува за присъждане на Валентина Николаева Протопопова на образователната и научна степен „доктор” по професионално направление 01.04.06 "Сеизмология и вътрешен строеж на Земята".

15.10.2015

С о ф и я

Изготвил становището:

(проф. д-р Е.Ботев)